

इयत्ता - सहावी

पूर्णांक - ८०

दिनांक -२३-९-२०२४

विषय- मराठी

वेळ - २ तास

सूचना:- सगळे प्रश्न अनिवार्य आहेत.

शुद्ध भाषा व सुवाच्य लेखन अपेक्षित आहे.

विभाग - अ

भाषा - विभाग (अंक - ४०)

प्रश्न १] खालीलपैकी एका विषयावर निबंध लिहा:-

(१०)

i) लोकमान्य टिळक

ii) होळी

iii) टी.वी

प्रश्न २] खालील मुद्द्याच्या आधारे गोष्ट तयार करून शीर्षक द्या :-

(७)

एक गाढव -----भटकताना सिंहाचे कातडे सापडले -----त्याने ते अंगावर चढवले -----
इतर प्राणी घाबरले ----- तेवढ्यात खरा सिंह आला ----- मोठी गर्जना केली ----- गाढव
घाबरले -----कातडे गळून पडले ----- फजिती.

प्रश्न ३] खालील उतारा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

एक होता उंदीर. राजवाड्यात तो फिरत होता. राजाने त्याला पाहिले व नोकरांना बोलावून सांगितले,
"याला धरा व मारा !" उंदराला आला राग. राजाची ऐट जिरवण्याचा त्याने निश्चय केला. एके दिवशी
उंदीर बागेत फिरत होता. त्याला एक फडके सापडले. तो धावत शिंप्याकडे गेला व म्हणाला , "
शिंपीदादा, शिंपीदादा हे फडके घ्या व एक झक्कास टोपी शिवून द्या बघू. राजा आहे दुष्ट , त्याला
देतो मी कष्ट !" शिंपीदादा ने त्याला टोपी शिवून दिली. त्याला रंगीबेरंगी गोंडे लावले. उंदराने टोपी
घातली. हातात डमरू घेतले व राजवाड्यात राजासमोर गाऊ लागला, " ढुम, ढुम तुडू , ढुम ! ढुम, ढुम
तुडू, ढुम ! माझी टोपी किती छान, राजाची टोपी भिकार," राजाला आला राग , त्याने उंदराची टोपी
काढून घेतली. त्याचबरोबर उंदीर गाऊ लागला, " ढुम, ढुम , तुडू , ढुम ! राजा भिकारी, माझी टोपी
घेतली, राजा चिडला. त्याने उंदराची टोपी त्याच्याकडे फेकून दिली. उंदीर परत डमरू वाजवून गाऊ
लागला, " राजा घाबरला, माझी टोपी दिली, ढुम, ढुम तुडू, ढुम ! ढुम , ढुम तुडू , ढुम ! डमरू वाजवत
उंदीर निघून गेला.

प्रश्न :-

i) उंदराने कोणता निश्चय केला व का ?

(२)

ii) उंदराने शिंपीदादाला काय सांगितले ? त्याच्यानंतर शिंपीदादाने काय केले ?

(२)

iii) राजाने उंदराची टोपी का काढून घेतली ?

(२)

P.T.O

- iv) राजाने उंदराची टोपी का फेकून दिली? त्याने टोपी फेकल्यावर उंदीर राजाला कसा चिडवू लागला? (२)
v) वाक्य बनवा - टोपी , राजा (२)

व्याकरण-विभाग

प्रश्न ४] खालील दिलेल्या निर्देशानुसार उत्तरे लिहा :-

- i) समानार्थी शब्द लिहा- सागर , मुलगा (२)
ii) विरुद्धार्थी शब्द लिहा- दूर , शूर (२)
iii) लिंग बदला - भगिनी (१)
iv) वचन ओळखा - झाड (१)
v) वाक्य शुद्ध करा- मि काळच गावाहून आलो. (१)
vi) माझा शेड्युल्ड टेस्ट पेपर या दिवशी येतो - (१)
vii) रिकाम्या जागा भरा - आषाढ ----- भाद्रपद (१)

viii) खालील वाक्यातील रेखांकित नामाचा प्रकार ओळखून लिहा :- (२)

- i) राजाचे दिवाणजी फार कर्तबगार आणि नम्र होते.
ii) राधाने काही फुले विकत आणली.

ix) खालील वाक्यांत फक्त सर्वनाम ओळखून लिहा :- (२)

- i) स्त्री आपल्या मुलांवर चांगले संस्कार करते.
ii) तिने थैली लाथ मारून ठोकरली.

विभाग - ब

साहित्य-विभाग (अंक -४०)

गद्य-विभाग

प्रश्न ५] अ) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :- (१२)

- i) 'सुगरणीचे घरटे' या पाठातून काय शिकायला मिळाले ते लिहा.
ii) भीमरावांनी स्वतःबद्दलची कोणती माहिती गुरुजींना सांगितली ?
iii) आपण मातृभूमीबद्दल प्रेमभाव का बाळगायला हवा हे तुमच्या शब्दांत लिहा.
iv) जमिनीच्या पोटात कोणकोणती खनिजे सापडतात ? कारखान्यात धातूंपासून कोणकोणत्या वस्तू तयार होतात ?

आ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा :- (४)

- i) चुना कशापासून तयार करतात ?
ii) सुगरण पक्षी सुबक वीण कशाने घालतो ?
iii) वेफर्स कशापासून बनवतात ?
iv) विल्सन हायस्कूलच्या गुरुजींचे पूर्ण नाव लिहा.

इ) खालील रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा:- (३)

- i) जेवणाच्या ताटातला प्रत्येक मोठ्या आईने दिला.
- ii) हे घरटे शाबूत राहते.
- iii) डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकरांनी स्वतंत्र भारताची लिहिली.

ई) कोण-कोणास म्हणाले ते लिहा:- (३)

- i) "सुगरण पक्ष्याने किती छान घरटे बांधले आहे."
- ii) "चांगली पुस्तके वाचली पाहिजेत."
- iii) "बाळ तुझं नाव काय?"

उ) शब्दार्थ लिहा:- (३)

i) वाखाणणे -

- a) स्तुति करणे , b) स्तुती करणे , c) स्तूती करणे d) स्तुत्ती करणे

ii) विस्तृत -

- a) आफाट , b) अफाट , c) आफ्ट , d) अफाट

iii) प्रेमभाव बाळगणे -

- a) प्रेम असणे , b) प्रेम असणे , c) प्रेम आसणे , d) प्रेम असणे

पद्य - विभाग

प्रश्न ६] अ) पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:- (६)

- i) आलेल्या पावसामुळे बाबांनी चडफड का केली ?
- ii) चंद्रावरच्या शाळेत पास केव्हा केले जाते ?
- iii) तुम्ही डब्यात रोज कोणकोणते पदार्थ नेता ? त्याची नावे लिहा.

आ) कवितेच्या ओळी पूर्ण करा :- (४)

आईचेही -----

पाऊस आला ! पाऊस आला !

----- सुट्टी !'

इ) शब्दार्थ लिहा:- (३)

i) गिल्ला करणे-

- a) गोंधळ करणे, b) गोधळ करणे, c) गोंधळी करणे, d) गोंधळ कारणे

P.T.O

ii) शतक -

a) शंबर , b)शाम्बर , c)संभार , d)शंभर

iii) चडफड -

a) रांग , b)राँग , c)राग , d)राघ

ई) कवितेतील शब्दांचे शेवटचे अक्षर सारखे येणारे शब्द लिहा.

(२)

i)शाळा -

ii)अभ्यास -

समाप्त